

Рецензия

на представените документи и трудове, отразяващи научните постижения и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Тихомир Митев, единствен кандидат за заемане на академичната длъжност „доцент” по конкурс в професионално направление 3.1 социология, антропология и науки за културата (социология на културата), обявен от ПУ „П. Хилендарски” в ДВ бр 46 от 09.06.2017г.

от проф. д-р Иван Христов Чалъков,

Катедра Приложна и институционална социология, ПУ „Паисий Хилендарски”

1. Общо представяне на получените материали.

За участие в обявения конкурс са подали документи един кандидат - гл. асистент, д-р, Тихомир Николов Митев, Философско-исторически факултет, Пловдивски университет «Паисий Хилендарски». От предоставената от кандидата по горесцитирания конкурс информация е ясно, че Тихомир Митев притежава почти двадесет годишен образователен опит и – това добавям от себе си, с годините се утвърди като един от водещите преподаватели по социология в Пловдивски университет. Задълбочената му и всестранна социологическа подготовка далеч надхвърля областта на неговата специализация – социалните изследвания на науката, и както се вижда от справка за водените от него курсове, включва такива по история на социологията, социология на рисковите общества и други.

Гл. ас. д-р Тихомир Митев участва в конкурса с 3 научни труда (монографии) - 1 самостоятелна монография, 1 в съавторство, 1 в съ-съставителство, както и 19 статии - от тях 5 на английски език, три от тях в престижни реферирани списания с импакт фактор. Участващите в конкурса трудове са написани след защита на дисертацията и са

негово самостоятелно дело, а къде в съавторство е указан делът на участие. Важно е да се отбележи, че единият от научните трудове е учебно помагало, което все още рядко срещано в социалните науки. Макар в количествено отношение тези публикации да надвишават изискванията, поставени в Закона за развитие на академичния състав и свързаните с него правилници, отбелязвам че те са по-малко от типичния за западните колеги средно-годишен брой публикации.

Приложените документи са коректни и отговарят на изискванията на конкурса. Искам да отбележа, че те са в резултат от участието на кандидата в десет изследователски проекта, три от които финансирани от Европейската научна фондация, VI рамкова програма на ЕС и Програмата Еразъм+.

Приложените анотации и приносни моменти на трудовете също коректно отразяват съдържанието на публикациите, с които кандидатът участва в конкурса.

2-3. Релевантни биографични данни за кандидата и обща характеристика на дейността му

Д-р Митев е завършил гимназия в Пловдив. По време на следването си като бакалавър по социология в ПУ се открил като един от таландливите студенти, като на основа на работата си върху дипломната работа публикува първата си статия в сп. „Социологически проблеми“ още като студент.

През периода 2003-2007 година е редовен докторант в Института по социология при БАН, където защитава дисертация на тема *„Условия за устойчивост на хетерогенните общности (върху примера на хидроенергийната каскада “Белмекен-Сестримо”*. Това бе първото цялостно изследване на инженерен обект в България в областта на социологията на големите технически системи и теорията на дейците-мрежи.

Тихомир Митев тогава успя да проникне в затворената общност на хидро-енергетиците, да проведе интервюта с някои от корифеите в областта, със инженери по обектите, рови се в архиви и осъществи включено наблюдение на каскадата „Белмекен-Сестримо“ в различни периоди, включително през януари когато на обектите температурата беше много под нулата.

Пиша тези подборности, защото като научен ръководител на дисертацията му и след това като негов колега в ПУ съм имал възможност многократно да се убедя в неговата всеотдайност като учен и наличието у него на едно рядко и високо ценено в целия свят качество – способността му да гледа на случващото се „на терена“ през призмата на високата теория, със добре обработен и настроен понятиен апарат и аналитични инструменти.

Макар и в по-малка степен, кандидатът има участие в няколко научно приложни проекта какъвто е този с д-р Петя Славова от СУ завършил с няколко публикации. Бил е ръководител на студентски екипи по други приложни проекти, последният от които бе изследването на жизнената среда в район „Тракия“ в гр. Пловдив.

Кандидатът е активен член на социологическата научна общност, като е бил член на УС на БСА.

Оценката ми за неговата учебно-педагогическа дейност е високо. Той е ценен и уважаван от студентите преподавател, който преподава материала достъпно и същевременно на високото академично ниво. В същото време е възискателен и последователен в оценките си. Освен представеният сборник с учебни материали, знам че в момента продължава да работи в тази посока и в скоро време ще бъде налице още

един учебно-педагогически сборник. Кандидатът умело използва електронни технически средства, интернет и други съвременни средства на преподаване в учебния процес. От няколко години е и научен ръководител на докторанти.

4. Съдържателна оценка на научните постижения и личния научен принос на кандидата

Прегледът на публикациите показва, че кандидатът последователно съсредоточава усилията си в една определена област – социалните изследвания на науката и технологиите, с фокус върху енергетиката, като заедно с това има трудове с подчертано теоретичен характер и няколко, които са резултат от научно-приложните му изследвания. Твърдя, че голямата част от представените научни трудове и публикации са на научно равнище, отговарящо на най-високите стандарти в световната социология и научното поле на социалните изследвания на науката и технологиите – той прилага модерна научна методология, като я доразвива творчески в хода на своите изследвания.

Тъй като съм съавтор с кандидатът в пет от представените публикации, ще съсредоточа вниманието си най-вече върху самостоятелните му разработки. Ще започна с двете теоретични статии в списание JANTTI, където той прави съществен принос в теорията на дейците-мрежи, влизайки в диалог с късната феномонология и автори като Мартин Хайдегер. В тях са направени съществени понятийни приноси и аналитични разграничения, като съм бил личен свидетел на интересът на чужди колеги от Холандия и Германия към тези разработки. Тук бих искал да добавя и въведеното в последната му монография понятие за „възли“ в социотехническата мрежа, което доразвива важна насока на анализа с богат потенциал в емпиричните изследвания.

Макар и с учебна насоченост или резултат от ръководство на студентска изследователска работа, важен принос са двата сборника – единият със студентски научни разработки и другия с подобрени трудове по социални изследвания на науките. Тяхното значение за научната мотивация студентите трудно може да бъде подценено.

Изследванията му върху българската енергетика са от изключително значение, доколкото те са важен социално-научен принос в изследването на тази сфера от българския социален живот както в националната наука, така и в международната научна общност. Бил съм свидетел на интереса и уважението на шведските колеги от Кралския технологичен институт в Стокхолм към изследванията на д-р Митев, за което свидетелства и неговата покана за участие в няколко научни конференции.

Без съмнение, най-важен за неговата настояща кандидатура е трудът „Възли в мрежата. Модернизацията на България като инфраструктурно изграждане“, който в методологическо отношение е забележително съчетание на два подхода – теорията на дейците-мрежи и социологията на големите технически системи, допълнени с елементи от българската традиция в историческата социология, започната още от Иван Хаджийски и развивана от автори като Георги Фотев, Пепка Бояджиева и други. Този методологически подход, приложен към добре подбран и резултат от значителни усилия емпиричен изследователски материал, позволяват да се очертае една картина на ранната модернизация на България и изграждането на ключови национални инфраструктури, което е важен принос не само в българската социология, но и в нашето собствено преосмисляне на съдбата ни като народ през последното столетие и половина. Този труд, макар и само първа част от замислен по-мощен проект, позволя да се направят сравнения с постижения на такива автори като Румен Аврамов, Георги Димитров, Румен

Даскалов, Пепка Бояджиева и други. Трудът на д-р Митев изявява малко известни процеси в технологичното и стопанско изграждане на нова България, като очертаваната картина е в рязък контраст с опростените и повлияни от десетилетията комунистическа доминация представи за България като „изостанала аграрна страна“. Те са важна стъпка към утвърждаване на нашето национално самочувствие, като изявяват значението на научните, технологични и социално-икономически връзки с Европа още от самото начало на утвърждаването ни като самостоятелна модернизираща държава. Типично за подхода на теорията на дейците-мрежи, книгата убедително доказва, че социално и техническо са тясно свързани в българската модернизация, където се преплитат и взаимно обуславят уникални личности, професионални общности, технологии, като новия метод на армирания бетон, местните политически традиции, пречупващи домиращите европейски тенденции (етатизма и авторитаризма между двете световни войни).

Искам за завърша съдържателната оценката на представените трудове с удовлетворението си от точното посочване от кандидата на собствените приносите във всеки от тях, което без съмнение е доказателство на неговата научна зрялост.

5. Критични забележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки към научните постижения и методологическия подход на кандидата. Но на основа на своите наблюдения на неговото научно израстване, от защитата на докторската му дисертация досега, оценявам като недостатъчно активна неговата международна дейност. Въпреки посочените участия в проекти, биографичната справка не показва научни специализации в чужбина. А тъкмо научните специализации са важен канал за по-пълноценно интегриране на един изследовател в международната научна област в неговото направление, с цел да бъде

забелязан и оценен по-добре. Косвено свидетелство за това е и неголемият брой научни публикации в международни научни списания, който макар и да над средното за нашата научна общност, е досто по-ниво на най-добрите изследователи по социални изследвания на науката и технологиите от поколението на кандидата. С което настоятелно препоръчвам, като доцент да приложи повече усилия в тази насока.

6. Лични впечатления

Повечето от личните си впечатления вече изразих в един или друг аспект в точките по-горе. Тук ще добавя, че кандидатът е високо етичен учен, който утвърждава най-високите стандарти на поведението на изследовател и преподавател в своята ежедневна дейност.

7. Заключение

Въз основа на всичко изложено по-горе, безусловно препоръчвам на колегите от журито по настоящия конкурс да гласуват единодушно за присъждане на званието „доцент по социология „доцент по социология (социални изследвания на науката и технологиите)”, с шифър 3.1. по професионалното направление Социология, антропология и науки за културата, на гл. ас. д-р Тихомир Митев!

Подпис:

Проф. Д-р Иван Хр. Чалъков

Пловдив, 23 ноември 2017